

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. Spes eius perfecta est, quæ promißum meretur multò nobilius, quàm quod Dominus spondit Phinees.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

peruadit & cognoscat oculis fidei latro, & inter tot horrendas crucis penas patefaciat cœli gloriam, in suprema illa omnium abiectione Dei maiestatem, in tam dolorosa morte beatorum vitam, quodque ille qui à vulgaris ciuilibet hominis conditione tantum aberat. Rex esset absolutus, primogenitus aternitatis glorie eius vilipendunt dignitatem: cum adoret, prædicet & confiteatur: hæc est ita hæc est fides quâ nulla perfectior.

33
D. AUG.
Ser. 120.
de temp.
Tom. 10.
D. BER.
Ser. 2. de
Eph. 11.
Iud. 6. 36.

Eam ob rem D. Aug. Angelicos vocat eius oculos: Solus est hic iustus iustitiam qui factus probatur doloris inuisibilem Deum, Angelice jam oculis videt. Accedit D. Bern. qui fidem illius appellat oculatam, oculosque lynceos, Videte quàm oculata sit fides, quàm lynceos oculos habeat. Vidit Regem summum pauperis contemptum habitum, per angustiam crucis crucis facientem iter in regnum suum, agnouit sub pauperis habitu regis latere opes. Quis videat Ducem populis inuictum Gedeon, cuius fidei Diuus Paulus extollit encomium, qui ad credendum petit signum, & illo concessio poscit aliud priori contrarium? Quis Moysem, quem cum Dominus pl. bi præficit ducem vniuersi & alterum demonstrat prodigium, & mille conspectis mirabilibus, missus à Deo non videns nisi rupem durissimam, & populum incredulum & tumultuarium ita hæret ambiguus, vt hunc in illo Deus defectum morte casti gauerit. Hæc autem nec vnum nec secundum videat signum: nec videt nisi Christum ita nudum, populum circumstantem teo furor in eum irrisoribus potiusque debæchantem, & necdum illi fidem non derogat sed modo credit, modo distindte cognoscat, modo clarè confiteatur. O fidem consummatam, o fidem perfectam Abrahæ fide noninferiorem! Hanc sic D. Paul. exaggerat: quod in spem contra spem credidit, non iustificatus est fide, nec considerauit corpus suum mortuum esse, sed confortatus est fide, datus gloriam Deo. Promittit illi Deus filiorum generationem, qui numero stellas cœli superent, & arenas maris, seipsum inuenit & attendit annis gratiam, nihilominus indubi antè credit quidquid Deus asserit illi que promittit futurum, idque multò certius quàm quod auribus percipit, & videt oculis. Tantam mitemini fidem. O Latronem, nisi fallar, huic Abrahæ fidei palmam eripit: nunc etenim cum illius statum attendat ita Regno, diuinitati & glorie contrarium: Contra spem in spem credidit, & morientem illum ut

VIL.
Fidem
etiam
Abrahæ
p. xcur.
vit.
Rom. 4.
18.

viuæ cognoscat auctorem, in oculis illi remis cernit cœli gloriam, & sanctorum beatitudinem, in illa ignominia se vituperio famam credit decus & honorem, & hic inexpectatus dedit gloriam Deo: Datus gloriam Deo. O quanta hæc Deo gloria, talis à Latrone, & quanta ea tempestate confessio. Si fides mulieris languinis fluxum patientis audire à Salvatore mirum: Fides tuare saluam fecit. Si matris Chironis pro filia fides deprecantis opatum hoc mirum responsum: Magna est fides tua, fiat tibi sicut tu. Si fidem sic Christus miratus est. Cæcitas in spe, ut testaretur: Non inueni tantam fidem in spe, quale de Latrone huius fereret fide iudicium, non dubito quin illi hoc diceret quod dixit Hieremias: Multa est fides tua: non solus Magna, sed Multa: quia comprehendit multam fidem Prophetarum, Patriarcharum, Apostolorum, Martyrum, & eorum omnium qui fide ceteris præcellerunt, in qua sic reprobos contemnit. vt in ea perfectionis apicem inaccessum. Audiamus D. Augustini de hac testimonium: Tanta fuit eius virtus, (scilicet fides) ut similem non inueniret Dominus in ipsa, immo forsita in vniuersa forbe.

§. 13. Spes eius perfecta est, que promittitur meretur multò nobilium, quàm quod Dominus spondit Phineas.

Tertio: perfectus hic Latro laudatur in spe, in qua non minari dignus est admiratione, & post se relinquit sanctorum maximam partem, quando quidem hæc tantæ temporis præfuit, quo illi, qui illum habebant eandem perdidit. Eleganter sic Apollonius crucem Christi fuisse scandalum & Iudeis offensionis Iudæis, Gentibus autem scandalum. Vnde crucis Iudæis quidem scandalum, Gentibus autem fuit iactura. Ex Iudæis multi de Christo crediderunt, quod regnaturus esset, colunt à seruitute Romanorum erepturus: vt patet in eo, quod eum voluerint in Regem inuenire, viso miraculo panum. Porro quum panes eum viderant cruci affixum, scandalizantes & abierunt, dixeruntque: jam actum est in illo: quinimo & hoc inter alia illi impingebant: Rex israel est, & si videt de cruci hoc in tantum, vt etiam hic offenderet nonnulli eius discipuli, vt patet in tendentibus in Emmanus, dixerunt enim de Christo latro. Erat vir potens in opere & sermone coram populo.

et omni populo. Deinde Tradiderunt eum Principi
iustis in damnationem mortis. Nihilominus
suscipimus eum in cruce suspendit
in ea morientem, clanguit spes no-
stra, & cum eo simul crucifixa, succubuit: Nos
suscipimus, q. d. jam omnis nobis spes excidit,
qua medabatur: Quia ipse erat redemptor
Istius. Quinimo & ipse Apostolus prædixit ipsa
veritas Christus: Omnes vos scandalum patiemini
in me in ista nocte: Nam omnes scandalizari cor-
porant, diversis licet modis, omnes in aliquo
scandalum abierunt ab eo quod sperabant, sicut
que erat: spei eorum invidiam in vultis, &
communitur in his, qui in eum crediderant, vi-
descentes signa quæ faciebat.

Gentiles autem vi eorumdem & iudicii defec-
tum coalabant de ece, sperandam à Christo
viam, dicitur, salutem & gloriam eo ipso tem-
pore, quo intelligebant, quod in cruce mortuus
interisset: hoc erat illis vulgare prociuium
qui vitam suam pro ece non defendit, nec se
à morte liberum vendicant, acque in scripto
viam suam omnibus sic exitus, ut quo carnem
tegetur, non haberet: quæ ratione mihi datus
est vram, immentas glorias, cælique divitias:
Et patet in quo tyranni Martyribus Christi
opprobriant. Hæc ubi laboratur omnes, & of-
fendit spes iudiciorum, hæcque corrumpit Gen-
tilium, iam atollit Latio, & ab ipso vitam spe-
rat, qui videt eum morientem, & gloriam quia
paris cernit afflictum, & honorem quia con-
tamenis conspicit afflictum & opprobriis: in-
tellecta eam quod postmodum prædicavit A-
postolus: *Na autem gloriam oportet in cruce Do-*
mini nostri Iesu Christi, in quo est salus, vita, &
resurrectio nostra. Concinne dicit D. Aug. *Apo-*
stolus post hanc miranda deservit vram, solus hic
non acquirit scandalis crucis & mortis. Quam
bene sicut de cruce, quod illam in me sit, in
qua regnum eius terminetur, sed per quam il-
lus liberat fundere perpetuum. Vnde illam
condiderat ut medum quo Christus pervenit ad
regnum, & verum ostendit, quod David ante
occiderat: Dominus regnavit à ligno: Illamque
medum esse et, quicumque voluerit æternum
glorie regnum adipisci. Quid ars o Latio? Me-
morato vos Dimidio. An ergo jam potes ut solli-
quæ eam qui gerat curam, quando rot rursusque pre-
mittit ipse doloribus? Commune est hominibus,
ut si quod à Regibus desiderat obtinere benefi-
cium, illos tunc accedat quando quiescunt &
animo sunt laxiori. Hanc Ethel prudentissima
capax occasionem, ex comitio patris sui Mar-

dochæi quando à Rege Assuero quod opabat
imperatura, tempus & occasionem cõservavit, II.
quæ Rex animo foret sedato, & ad hilaritatem Latio
composito cum sumptis scilicet et gemis conuivite ten pore
frontem jucundior exporrigeret. Quem mihi postula-
inuenias, qui dum Princeps prælio sanguino- vit op-
lento detentus, circumcinctus hastam cetera, portans
hinc ab vno in capite feritur, ab altero in pe- à Christo
ctore, hic illius humeros pulsat, alter pedes in-
nectit; ad eum accedat, d. carque illi: Domine cit m-
memento mei protege me: quis bene sapiens, III.
maris abyssis absorptus, ab altero postulet, quem
ab infem videt fluctibus demergi, ut sui curam
gerat, eumque solum eripiat: Clarum est, ab
omnibus respondendum, erymidem sapere eo
tempore ab altero flagitare, ut tui memor sit
qui satis habet negotii, quo sui mer recordetur.
Olim quando David ob mortem filii sui Absa-
lon moerens obambulabat, nullus hoc præsum-
psit, ut ab eo beneficium sibi dari flagitaret, 2. Reg. 19.
Regem tantâ cernens tristitia fatigatum: hæc de-
clinavit populus in die illa ingredi civitatem.

O Latio, perpende, siquidem bene credas
hunc Principem esse ter maximum & potentis-
simum, porro considerandum, quod circumda-
tus pendeat inimicis, emque circumquaq; pre-
meantibus, quod si cruciatum fluctibus absor-
beatis, ille maioribus longè præfocetur. Qua, qua-
so, ratione postulas ut tui recordetur, qui tanta
premitur ipse calamitate? Parum sapi, inquit
Latio, & spes tua nimis languescit: quinimo
nunc spes mea eõ feruet securior, quod mei
memor sit fururus, quo plurius eum video
vulneribus sancium: quia non id quod in ipso
labeo & quis ille sit, & quid sit quod in tormen-
tis suis præ oculis habet: hæc etenim non tan-
tum in eo dolorem adferunt, quantum deside-
rium in eo excitant mihi bene faciendi: atque
in hac cruce suos non attendit dolores, sed mei
reparationem: & hoc ita notavi quando vidi,
quam primum crucifixus est, & in alium subla-
tus, cunctis offibus eius luxatis ipso crucis in-
fossam casu, quod primam hanc sui in memor-
võcem emisit pro eorum salute deprecatus à
quibus cruci affigebatur: *Pater dimitte illis. Agri-*
cola, quo tempore semen per arua dispergit, &
soles patitur & frigora, illis non attendit, sed
messem quam præterdit, habet præ oculis. Hoc
ipsum supremus hic agit agricola: nunc tempus
est, quo feruentius inhiat messi redemptionis:
nunc si brachia protendit, hoc ea mente facit,
ut prodigum excipiat: nunc si sanguinem
fundat, hoc eo animo fit ut peccata deluat.

IV.
Similitudo.

nunc si coronam portet spinam, hoc ea intentione fit ut mihi coronam gloriæ conferat sempiternam. O spem proliis admirabilem: O spem perfectam & consummatam: Deinde spes ejus ex hoc perfecta commendatur, quod non vita, non terrena bona, sed gloriam deprecatur. Attende cum D. Ambrosio petitionis differentiam. Latro reprobus vitam hanc postulat temporalem: *Saluum fac te metipsum, & nos: solum attendit vitam temporalem, & bona terrena.* Christiana spes, ait Apostolus Paulus, ad interiora & celestia progreditur: *Vixit ad interiora volumus: talis commendatur hujus esse Latronis: audi quid loquatur, quid exposulet.* Domine memento mei, dum veneris in regnum tuum: visis non est, & abjecta spes mea, eò visque penetrat, ut regnorum Dei quaerat altissima.

Hebr. 6. 19.

V. Fides fuit in Latrone operato-
ria.

Hebr. 11. 1.

Gal. 5. 6.

Ex alia ratione oximia prædicatur & viva spes Latronis. Adhuc nobis Apostolus fidem esse spei fundamentum: hæc est quæ portas illi aperit & præcedit, ut ipsa pone subsequatur, his conformiter quæ ille declarat, & fufius explicat: *Fides est sperandarum substantia rerum.* Fundamentum fides est, super quod spes fundatur: porro quando viva est & præclara, spem fouet vivam & præclaram: fides cum operibus ex charitate Dei: *Fides, quæ per charitatem operatur.* O quanta Latronis huius fides, viva & actum operatrix Heroicorum. Quod facinus in Dei obsequio præstantius, quam dum totus ei mundus adhaeretur, eum eiutat, ipse constans eum canora, voce faceret omnibus Christum calumniantibus factis antagonista diximus Deum præ ceteris ut obsequium sibi grati actus cordis acceptare, quando opere ea exequi est impossibile. Quales, obsecro, fuerunt huius Latronis actus: quam verè dicere potuit eum D. Petro: *Eccene nos: obsequimus omnia.* Et secuti sumus te: quando quidem jam corde sic paratus esse & affectu sequendi Christum, ut si mundi totius Dominus esset totum hoc eius amore dimiteret. Manus & pedes patitur clavis affixos, sola superest ei lingua libera, & oculi hos consecrat Christo sacrificium.

36

Excellentissimum extollit meritum piissimi patris & fortissimi Ducis ac Sacerdotis Phinees filii Eleazari, nepotis Aaron: cum enim populus Deo seditionis obstitisset, infandis eum provocans abominationibus ac luxuriis non toleranda spiritu feruens surrexit ille, & pugione transfodit virum Dei maiestatem turpius offendentem: tantum fuit hoc opus eminentiæ, ut ira Dei quantumvis exacerbata, & ignibus

ac cadibus iam somens de sacrilegia vindictam ilico se placata remiserit. Citat Dominus et tempore Moysen aitque illi non satis mihi quæ explicare quantum mihi in hoc faciente Phinees complacem, quo honoris mei zelo commotus efferebit. Noveris quod meam seditionem licet graviter commotam indignationem Phinees filius Eleazari filii Aaron Sacerdotis iuravit meam à filijs Israel: quia zelo meo commotus est contra eos. Loquere ad eum Eter de in pectus fideus mei, & erit tam ipsi quam semel in pectus sacerdoti sempiternum. Ex hoc faciente tam illustre remanet apud posteros eius memoria, ut nomen eius referat Spiritus S. in catalogo vitorum maxime illustrium, quos populus ille veneratus est: Phinees filius Eleazari tertius in gloria est, imitanda cum in timore Domini, & stare in reverentia gentis: in bonitate & alacritate animæ sua placuit Deo. Tot in Christum vrbis Hierusalem tamulanti commovetur, omnes non dignis eum vellicari reprobiis: nominatim autem ille qui laterali suspendebat crucifixus: etenim ut immiter dicitur è vicino blasphemis eum irritabat: cum diceret velut canalis quidam per quem duobus omnes inimicorum calumniar ac blasphemiarum Christum furens evomebat. Fideus hic & constans Dux nihil habet residui præter linguæ suæ pugionem, hunc eximit, & blasphemiam illo transfodit, rationibus adeo efficacibus quas illi corrector impropetat: *Negat in corpore Deum, qui in eadem damnatus est: & non quidem misse.* O quam acceptum Deo sacrificium! O quanta consolatione cor Christi demulset: quam se cui e potest fidere, certoque sperare se à Divi singulari quodam dono ad perpetuam vitam gratiam, pacem & gloriam admittere.

Quinimo hinc cum D. Chrysothom. millages: cu Christus tanto illum honore dignatus sit, responsum ei referens adeo premissis & operatum, quali precioni illius animi, per quod mittens illi, quam primum supplicavit paratum sum statim conferendum. Promissum hoc inquit quod nec Abraham audiit, nec Isaac nec Jacob, nec eorum aliquis quantatus vitæ tantum excellentia spectabilis: *Perferatque dignitas Latronem invenies reverentiam paratissimam non Abraham non Isaac non Moysen, non Populum tantum.* Vocavit (ait) Deus Abraham & Isaacem: illi concessurus omnino singulari, ad eopostulata, ut egrediat de terra sua: porro non illi dixit egredere de terra tua, & ducam te in

Terribilium, sed in aliam terram, quam mon-
strato tibi: *Egredere de terra tua etc.* & veni
in terram quam monstrabo tibi. Hoc egredi
in Deo eiusque gloria defensionem, quando
tota illi mundus adorantur, opus est heroi-
cum & ipsum fundat talen quā nulla solior.
Hec confessio & Deo constant obsequium
quod nullum quis patitur contradictionem,
ne quidquam sui discrimini exponit, a multis
perficere: etiam etiam de sceleratoribus pec-
catoribus, quibus spes modica assulget plallit
vires Regis: *Constituitur tibi cum venissetis*
n. puto Deo sententia, eius honorem tuere sal-
van, quando ea de causa peticulo subjiuntur
ter opes, propria commoda, imo & ipsa
vita, hoc magnū & insigne ducimus: nam
idcirco eximia martyrum spes fuisse predica-
ta. Ita nunc, dum Christus in eum reiectus
prodece vite statum, in quo totum mundum
passus reuocantorem, eumque timore protra-
tus prope negat Apostolus, alioquo metus
in dicitur rapere, libera & altitona cum voce
coniter famulatus licet adstantibus eius ini-
mici, hoc fidei tantum opus quis digne ver-
bis explicet?

§. 14. Tam ardens fuit eius charitas, ut velut
Phoenix exarsit, fuitque humilitas eius
profunda.

¶ Varro: charitate & amore in Christum
seruet perfectissimo, eoque tanto ut vitæ
sue prodigus, tormenta non formidet,
non acceruit dolentibus, non inimicorum fa-
ctione terretur, nec denique acclamationibus
eorum & improperis, ab amore Christi deser-
ta, quo minus se seruum eius ostendat fide-
lem, & confessorem admirabilem, ut hoc sibi
posse arrogare: *Aqua multa non potuerunt ex-
tinguere charitatem.* D. Augustin. s. exponit hoc
quod dixit D. Cyprian. & indicauit D. Hier.
Latronem hunc, in numero Martyrum verè
reuerendum, nam tanta fuit eius charitas, tan-
tisque amor, ut crucem quam perferrebat, fidei
sue materiam efficeret: quamvis enim suppo-
neri condignum culpis suis esse supplicium,
creta ostentationis, ut acceptetur in testimo-
nium eius quod confiteretur, omnemque suam
effert vitam, & quidquid potest Christi conse-
nat dicatque famulatus: *Si paup. caperet in La-
trone, sic testatur D. Aug. nono genere captiui-
tatem. Epist. de Lamma. Tom. II.*

*manne in Martyre: & dicere potest enim D. Pau-
lo: Quis vos separabit à charitate Christi? tribu. de temp-
laris, an angustia, an periculum, an gladius: Cer. Tom. 10.
tus sum: quia neque mori, neque vita etc. Quod Rom. 8.
si ab illo scilicetis, vnde tibi feruet charitas?
& tanta charitas? Respondet cum Apostolo
In q. omnibus superamus: propter eum qui delictis Str. 44. de
nos.*

Aduertit acutè D. Ambr. Latronem hunc ac-
curatè intellexisse quod S.S. perpendunt, quan-
do coram Christo crucifixo continui mentis Charitas
actem intendunt in consideratione eius quod Latronis
Dominus ille passus est: non in sui vel. C. p. ex cor-
nam, sed pro peccatis aliorum, & cognouit de ratione
vulnera illa, plagas & cruciatus, quos in illo, Passio-
meditantur non illius esse sed suos, quia pro sceleribus
illorum hos passus est: ex hac considera-
tione feruens in eorum coribus amoris ignis
accenditur, quo viscera ardentius aduruntur vt
tormenta iam sistant pro eo perferre quem tanta
pro eorum redemptione pertulisse cognouit.
Phoenici congruenter comparantur etiam fal-
ciculum colligens lignorum suave fragrantium
solis ardoribus exponit cuius calore radiorum
incenditur, flammisque alis suis quasi quibus-
dam foliis excitat, & prouocat vehementius,
quod sic vt omnino in cineres redigatur, & tan-
dem denovo renouetur. Veipam te videam Phoe-
nicem, vt ligna hæc aromatica colligens plaga-
rum, tormentorum, dolorumque Christi coram
eo consistens, illa attentè perpenderes, quantus
in te amoris ignis accenderetur! Vtinam alis in-
tellectus tui ac voluntatis, has flammis arden-
tibus excitares, eum imitatus qui dicebat: *In me-
ditatione mea exardescet ignis.*

Hoc in Latrone factum suspicimus. Testem
profero D. Ambr. Intellexit quod pro peccatis alie-
nis has plagas susceperet, pro alienis peccatis hæc
vulnera susceperet: (ea namque de causa ait: *Nos
digna facta recipimus, hic nihil mali gessi etc.* sicut
quod illa in corpore Christi vulnera non essent Chri-
sti vulnera, sed Latronis: atque ideo plus amore
cepit, postquam in corpore ejus sua vulnera reco-
gnouit. Cognouit quod Christi non erant vulne-
ra, cum innocens esset, sed sua vt ipse Latronis
nocentissimi. O quam aptè, atque ex toto cor-
de diceret conuersus ad Patrem quod alijs à Da-
uide dictum expendimus, dum vidit, eum ipse
reus esset, gladium Angeli percucientis populum
innoxium: *Ego sum qui peccavi, ego inique eg-
conuersatus obsecro manus tuas aduersum me etc.*
Cognouit Latro, ait pius Doctor vt ba-
Hæc, inuenit inter nostras ipse fortassis, & pro nobis
V. v. *Notæ*

ps 38

38

Notæ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN